

Risikomodel

Socialtilsynene

1. Rammesætning

I en risikobaseret tilsynspraksis prioriterer vi de ressourcer, vi har til rådighed for tilsynsopgaverne.

Målet er et samlet reduceret tilsynstryk, og at vi kan identificere, prioritere og agere hurtigt på de tilbud/plejefamilier, hvor der er tvivl om, hvorvidt der er den fornødne kvalitet eller ej.

Med vores risikomodel vil vi fremadrettet tilrettelægge vores tilsynsindsats hos den enkelte plejefamilie og tilbud ud fra en faglig vurdering af risikoen for manglende kvalitet.

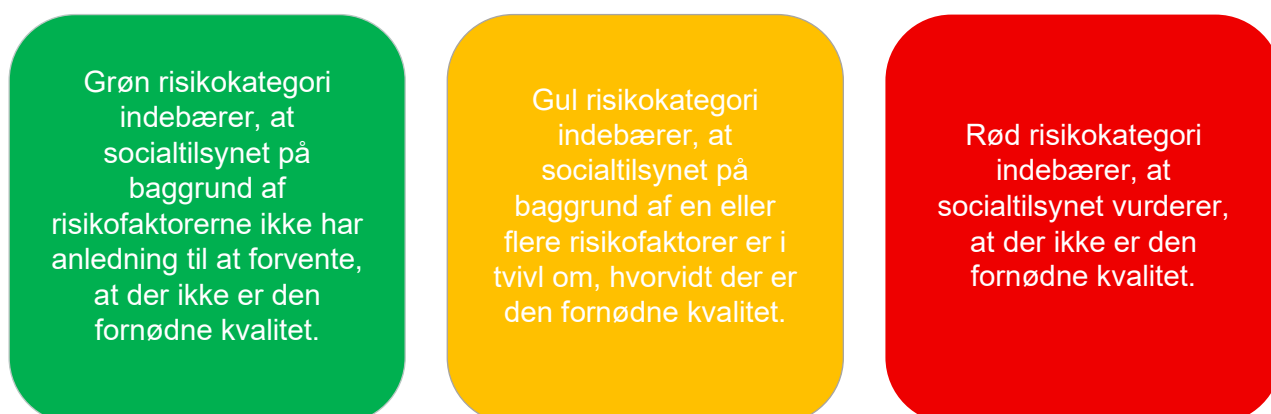
En højere risikokategorisering af plejefamilien/tilbuddet medfører flere tilsynsaktiviteter og derved et øget tilsynstryk. Risikokategoriseringen af plejefamilien/tilbuddet er altså afgørende for hvor ofte og hvordan, der føres tilsyn.

I dette dokument beskrives de nærmere rammer for socialtilsynenes risikomodel, der ligger til grund for etableringen af en fælles og ensartet, risikobaseret tilsynspraksis på tværs af de fem socialtilsyn.

2. Introduktion til risikokategorisering

Alle plejefamilier og tilbud risikokategoriseres ud fra et "trafiklys" i grøn, gul og rød jævnfør definitioner i nedenstående figur.

Figur 1. Risikokategoriseringsværktøj

Bemærk, at plejefamilier og tilbud altid er placeret i rød risikokategori, når der er en igangværende eller planlagt sanktion.

3. Oversigt over risikofaktorer

En række risikofaktorer danner grundlaget for risikokategoriseringen i grøn, gul og rød. Risikofaktorerne fremgår af figur 2 på næste side og er yderligere uddybet i bilag 1.

Socialtilsynenes oplysning af risikofaktorer baserer sig på en reaktiv tilgang, hvor data og indsigter alene indsamles gennem de lovpligtige tilsynsaktiviteter og øvrige oplysninger, vi automatisk modtager.

Figur 2. Oversigt over risikofaktorer

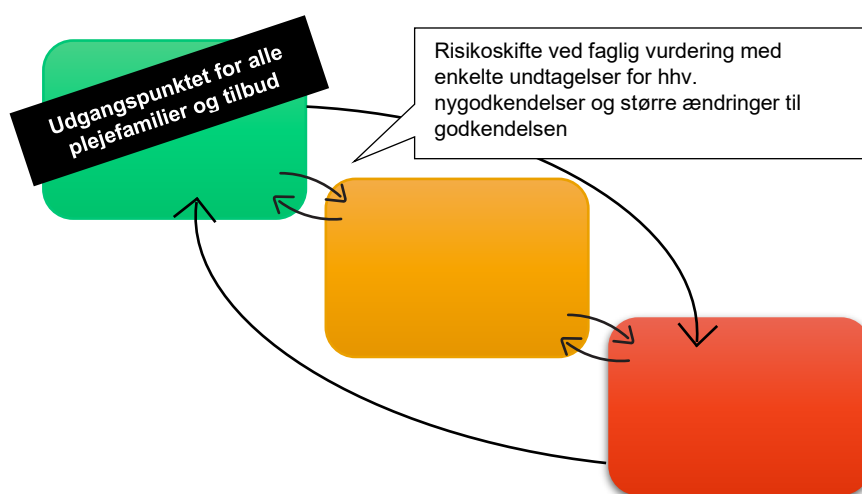
Risikogruppe	Risikofaktor	
	Plejefamilier 	Tilbud
Godkendelse	Nyligt godkendt	
	Større ændringer i godkendelsen	
Forhold på tilbuddet eller i plejefamilien	Ændrede forhold i plejefamilien	Højt sygefravær
	Manglende supervision og/eller kompetenceudvikling.	Høj personalegennemstrømning
	Ophør af opgave i utide	Lav normering
	Magtanvendelser	Stor andel ikke-fastsatte medarbejdere
	Lav økonomisk kvalitet	
		Hyppige lederskifte
		Magtanvendelser: Antal/mønster eller særligt bekymrende
		Forekomster af vold, trusler og aktivt misbrug
		Lavt kompetenceniveau
		Uhensigtsmæssig bestyrelsessammensætning
Tilbuddets/plejefamiliens til oplysningspligt og tilsynsbesøg	Manglende overholdelse af oplysningspligt og opdatering af Tilbudsportalen	
	Manglende samarbejde med socialtilsynet	
Henvendelser udefra	Whistleblows	
	Underretninger og øvrige oplysninger	
Målgruppe	Borgere/børn udenfor målgruppen	
		Målgruppe, som er bred, kompleks eller ikke kan benytte en whistleblowerordning
Historik	Historik i form af tidligere udfordringer	
Øvrige	Øvrige risikofaktorer, som ikke fremgår af listen, men som vurderes relevant i det givne tilfælde.	

4. Beskrivelse af mekanisme for risikoskift

Alle plejefamilier og tilbud placeres som udgangspunkt i den grønne risikokategori.

Eventuelle skift mellem risikokategorierne baseres i overvejende grad på en konkret, faglig vurdering. Den eneste undtagelse fra den faglige vurdering i forbindelse med risikoskifte gælder nygodkendelser. Ved nygodkendelser af tilbud eller plejefamilier placeres disse automatisk i gul risikokategori i det øjeblik, der anbringes borgere eller børn i pleje. Dette med henblik på at vurdere, om der er den fornødne kvalitet umiddelbart efter idriftsættelsen. Der er en lignende praksis ved større ændringer i godkendelsen, men her beror det på en faglig vurdering, hvad der anses for at være en større ændring.

Figur 3. Skift mellem risikokategorier

Risikomodellen er dynamisk, og socialtilsynet kan til enhver tid ændre en plejefamilies eller et tilbuds risikokategori, når der foreligger oplysninger, der fagligt begrundet et skifte.

Ambitionen er, at opholdet i gul risikokategori skal være så kort som muligt, idet fokus er at få afklaret, om kvaliteten er fornøden eller ej. Argumenterne for denne ambition er en effektiv tilsynspraksis samt et oplevet "kort" tilsynsforløb for henholdsvis tilbud og plejefamilier.

Den gule risikokategori har en særlig funktion, idet socialtilsynene aktivt skal undersøge deres tvivl og afklare, om kvaliteten er tilstrækkelig eller ej. Hvis der ikke er indikationer på manglende kvalitet, skal risikovurderingen ændres til grøn. Omvendt skal vurderingen ændres til rød, hvis kvaliteten ikke er fornøden – med henblik på sanktion.

For at understøtte at risikoskifte ensartes på tværs af socialtilsynene er der:

1. Udarbejdet en retningslinje for vurdering og risikoskifte med afsæt i udvalgte risikofaktorer.
2. Udarbejdet en række eksempler på beskrivelser af plejefamilier og tilbud, som risikokategoriseres i henholdsvis grøn, gul og rød.

Retningslinjerne for vurdering og risikoskifte fremgår af tabel 1 og 2 på de kommende sider. På udvalgte risikofaktorer er der automatik i risikoskifte. For hovedparten vil det være en faglig vurdering. Bemærk, at alle risikofaktorer ikke fremgår af tabel 1 og 2, idet det kun er på udvalgte risikofaktorer, der er fastsat en retningslinje for vurdering af risikoskifte. I forlængelse af tabellerne fremgår der i figur 4 et eksempel på en generel beskrivelse af et tilbud/plejefamilie, hvor der i sidste ende konstateres, at der ikke er den fornødne kvalitet.

Tabel 1: Retningslinjer for vurdering og risikoskifte – tilbud

Risikofaktor	Handling	Niveau for vurdering / risikoskifte	Type og specificering af oplysning
Nyligt godkendt	Automatisk	Gul risikokategori, når der anbringes borgere	Risikoskifte er lig med den dag, vi får viden om af barn eller indskrivning af borger
Større ændringer i godkendelsen	Automatisk	Gul risikokategori. Dog en faglig vurdering, hvad der vurderes som større ændringer	Hvis ændringen godkendes, skal vi inden for 5 arbejdsdage vurdere, om der er tale om større ændringer
Højt sygefravær	Faglig vurdering – hurtigst muligt	Mere end 30 dage pr. månedslønnet	Entydigt tal fra årsrapporten - se definition i bilag 2
Høj personalegennemstrømning	Faglig vurdering – hurtigst muligt	Mere end 30 %	Entydigt tal fra årsrapporten opgjort i % - se definition i bilag 2
Lav normering	Faglig vurdering – hurtigst muligt	Mere end 5 % afvigelse fra budgetteret til realiseret	Sammenligning af budgetteret og realiseret procenttal for lønomkostninger til borgerrelateret personale ift. omsætning - se definition i bilag 2
Stor andel ikke-fastsatte medarbejdere	Faglig vurdering – hurtigst muligt	Mere end 15% af omkostninger på ikke-fastsatte medarbejdere	Beregnet procenttal af ikke-fastsat personale ift. omsætning - se definition i bilag 2
Lav kompetenceniveau	Faglig vurdering – hurtigst muligt	Faguddannet personale udgør mindre end 50% af det borgerrettede personale	Beregnet procenttal af den relative andel mellem faguddannet borgerrelateret personale og ikke-faguddannet borgerrelateret personale - se definition i bilag 2
Hyppige lederskifte	Faglig vurdering inden for 5 arbejdsdage	2 lederskifte indenfor de seneste 12 måneder	Lederskifte ses på Tilbudsportalen
Mange magtanvendelser eller mønstre i magtanvendelser	Vi laver faglige vurderinger løbende	Vi vurderer løbende de indberettede magtanvendelser for at afdække mønstre og tendenser	Sendes til socialtilsynet
Lav økonomisk kvalitet	Faglig vurdering – hurtigst muligt	Ved vurdering af lav økonomisk kvalitet i det økonomiske tilsyn	Modtages på Tilbudsportalen
Whistleblows	Faglig vurdering inden for 5 arbejdsdage fra modtagelse	Altid ved modtaget whistleblow	Sendes til socialtilsynet
Underretninger og øvrige oplysninger	Faglig vurdering inden for 5 arbejdsdage	Altid ved modtaget underretning	Sendes til socialtilsynet
Borgere udenfor målgruppen	Faglig vurdering inden for 5 arbejdsdage fra oplysning er tilgået socialtilsynet	Altid ved borgere udenfor målgruppen	Oplysningen kan tilgå socialtilsynet på forskellig vis, f.eks. kan det konstateres på tilsynsbesøg, via underretninger eller ved indhentelse af oplysninger

Tabel 2: Retningslinje for vurdering og risikoskifte - plejefamilier

Risikofaktor	Handling	Niveau for vurdering / risikoskifte	Type og specificering af oplysning
Nyligt godkendt	Automatisk	Gul risikokategori, når familien modtager børn i pleje	Risikoskifte er lig med den dag, vi får viden om anbringelse af første plejebarn
Større ændringer i godkendelsen	Automatisk	Gul risikokategori. Dog en faglig vurdering, hvad der vurderes som større ændringer	Hvis ændringen godkendes, skal vi inden for 5 arbejdsdage vurdere, om der er tale om større ændringer
Ændrede forhold i plejefamilien	Faglig vurdering inden for 5 arbejdsdage fra modtagelse	Ændrede forhold som f.eks. ændret arbejdsmarkedstilknnytning, sygdom, samlivsproblemer	Oplysningen kan tilgå socialtilsynet på forskellig vis, f.eks. kan det konstateres på tilsynsbesøg, via ændringsansøgning eller ved indhentelse af oplysninger
Lav økonomisk kvalitet	Faglig vurdering – hurtigst muligt	Ved vurdering af lav økonomisk kvalitet i det økonomiske tilsyn	Relevante oplysninger indhentes af socialtilsynet
Magtanvendelser	Faglig vurdering inden for 5 arbejdsdage fra modtagelse	Altid ved modtaget indberetning af magtanvendelse	Sendes til socialtilsynet
Whistleblows	Faglig vurdering inden for 5 arbejdsdage fra modtagelse	Altid ved modtaget whistleblower	Sendes til socialtilsynet
Underretninger og øvrige oplysninger	Faglig vurdering inden for 5 arbejdsdage fra modtagelse	Altid ved modtaget underretning	Sendes til socialtilsynet
Børn udenfor målgruppen	Faglig vurdering inden for 5 arbejdsdage fra oplysning er tilgået socialtilsynet	Altid ved barn udenfor målgruppen	Oplysningen kan tilgå socialtilsynet på forskellig vis, f.eks. kan det konstateres på tilsynsbesøg, via underretninger eller ved indhentelse af oplysninger

Figur 4. Eksempel på tidslinje for tilbud/plejefamilie uden den fornødne kvalitet.

Rød - konstateret ikke fornøden kvalitet:

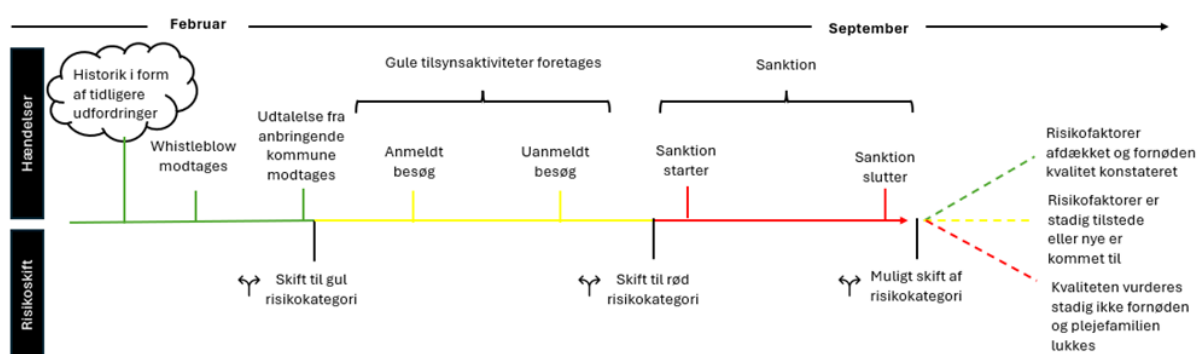
Kort beskrivelse: Der er modtaget et whistleblower og en negativ udtalelse fra anbringende kommune. Samtidig ses der i historikken væsentlige udfordringer med kvaliteten. Socialtilsynet har foretaget flere gule tilsynsaktiviteter, bl.a. anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg, samt indhentelse af relevante oplysninger fra anbringende kommune. På baggrund af undersøgelsesperioden i gul risikokategori, er der konstateret ikke fornøden kvalitet på flere kriterier i kvalitetsmodellen, hvorfor skiftes risikokategori til rød.

Risikofaktorer på spil:

- Whistleblow
- Underretninger og øvrige oplysninger
- Historik i form af tidligere udfordringer

Kvalitetsvurdering: Kvaliteten konstateres ikke fornøden, hvorfor der skal påbegyndes handlinger mhp. sanktion.

5. Tilsynsaktiviteter og tilsynstryk i risikokategorierne

Tilsynsaktiviteterne og -trykket vil være differentieret mellem grøn, gul og rød risikokategori, hvor en bevægelse fra grøn til gul eller rød øger tilsynstrykket. Det afgørende er, at der uanset risikokategori foretages en vurdering af, om der er den fornødne kvalitet i tilbuddet / plejefamilien.

Tilbud og plejefamilier i grøn risikokategori vil opleve det lavest mulige tilsynstryk, idet udgangspunktet er det lovpligtige tilsyn. Derudover udføres der tilsynsbesøg som led i stikprøvekontrol.

Tilbud og plejefamilier i grøn risikokategori vil som udgangspunkt modtage uanmeldte tilsynsbesøg. For at sikre en ensartet andel af uanmeldte tilsynsbesøg forsøger vi altid at træffe plejefamilier eller tilbud hjemme mindst to gange, inden vi anmelder et grønt (lovpligtigt) besøg. Hvis det ikke lykkes at træffe plejefamilien eller tilbuddet hjemme, kan der f.eks. foretages et nyt forsøg senere samme dag. Hvis særlige forhold nødvendiggør det, kan et uanmeldt tilsynsbesøg varsles ved at give en melding kort forinden. Tilsynsbesøg vil undtagelsesvist kunne gennemføres anmeldt. Det vil bero på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, om der er tale om sådanne særlige forhold, som nødvendiggør, at tilsynsbesøget vil skulle varsles eller anmeldes.

I gul risikokategori vil tilbud og plejefamilier opleve et øget tilsynstryk, hvor intensiteten afhænger af tvivlens karakter samt en faglig vurdering af hvilke tilsynsaktiviteter, der bedst understøtter en undersøgelse af potentielle kvalitetsmangler. Her vil **tilsynsaktiviteter** kunne dække tilsynsbesøg, møder/interviews, oplysninger fra handlekommune, redegørelse fra plejefamilie eller tilbud, inddragelse af pårørende mv.

I rød risikokategori foretages tilsynsaktiviteter med henblik på at oplyse sagen til brug for en sanktionsproces og eventuelle afgørelser. Der kan være tilfælde, hvor der kun iværksættes få eller ingen tilsynsaktiviteter, fordi det allerede er konstateret, at kvaliteten ikke er fornøden.

For at understøtte en ensartet praksis på tværs af socialtilsyn samt sikre, at vi risikokategoriserer og efterfølgende igangsætter tilsynsaktiviteter hurtigst muligt, er der udviklet en minimumsstandard, som er:

- Fra der modtages nye oplysninger på en eller flere risikofaktorer, må der maksimalt gå 5 arbejdsdage inden vi har forholdt os til, om informationen giver anledning til et risikoskifte. Denne praksis er tilrettelagt for at ensarte ift. de nye regler for whistleblows. Bemærk dog, at flere risikofaktorer på tilbudsområdet oplyses gennem årsrapporterne (sygefravær, normeringer, personale-gennemstrømning mv). Der er afleveringsfrist for årsrapporter inden for en måneds spænd, 1. maj for offentlige tilbud og 1. juli for private tilbud, hvilket kan udfordre vurderingen indenfor 5 arbejdsdage. Det bør dog efterstræbes at behandle dem hurtigst muligt.
- Fra der er risikokategoriseret i gul, skal den første tilsynsaktivitet udføres senest 14 dage efter tidspunkt for risikokategoriseringen.

6. Øvrige tilsynsaktiviteter

Tilsynsbesøg i forbindelse med behandling af ændringsansøgninger er en tilsynspraksis, der ligger uden for risikomodellen, da den afspejler et tilsynsbehov, som er uafhængigt af plejefamiliens eller tilbuddets risikokategori. Disse tilsynsbesøg registreres derfor også selvstændigt, da de ikke skal indgå i opgørelserne over tilsynstrykket på tilbuddene og plejefamilierne.

7. Bilagsoversigt

I tillæg til dokumentet er følgende bilag.

- Bilag 1: Beskrivelse af risikofaktorer
  - Uddybet beskrivelse af risikofaktorerne vist i figur 2 uddybet.
- Bilag 2: Specificering af udvalgte risikofaktorer
  - Risikofaktorerne i bilag er udspecificeret, fordi de bruges til at vurdere potentielle risikoskifte, og derved er det vigtigt, at de baserer sig på samme tal eller beregnet tal for at sikre ensartethed.

Bilag 1: Beskrivelse af risikofaktorer

Risikofaktorer – tilbudsområde

Risikogruppe	Risikofaktor nummer	Risikofaktor	Hvorfor en risikofaktor?
Godkendelse	1	Nyligt godkendt	Et nyligt godkendt tilbud har begrænset driftserfaring og ofte ikke tid til at opbygge robuste arbejdsgange. Det kan øge risikoen for fejl, manglende dokumentation og utilstrækkelig kvalitet i indsatsen. Der foreligger ofte begrænset dokumentation for effekten af indsatsen, hvilket gør det vanskeligt for tilsynsmyndigheder at vurdere kvalitet og resultater.
	2	Større ændringer i godkendelsen	Større ændringer i godkendelsen kan være en risiko, fordi kompleksiteten i tilbuddet ofte øges. Større ændringer i godkendelsen betyder ofte, at tilbuddet skal opbygge nye arbejdsgange og driftserfaringer i nye rammer. Det kan øge risikoen for fejl, manglende dokumentation og utilstrækkelig kvalitet i indsatsen.
Forhold på tilbuddet	3	Højt sygefravær	Højt sygefravær kan være en risiko i et tilbud, fordi det påvirker stabiliteten og kontinuiteten i tilbuddets drift. Konsekvenserne af højt sygefravær kan være mistvivl og tilbagegang i udviklingen hos borgerne pga. brud i relationer og forringet kvalitet i indsatsen. Højt sygefravær kan ligeledes medføre en lavere normering og/eller en højere andel af vikarer/ikke-fastansatte medarbejdere.
	4	Høj personalegennemstrømning	Høj personalegennemstrømning kan være en risikofaktor i et tilbud, fordi det kan påvirke stabilitet, kontinuitet og kvalitet i indsatsen. Konsekvenserne af høj personalegennemstrømning kan også være mistvivl hos borgerne pga. brud i relationer og tab af viden om relevante tilgange og metoder.
	5	Lav normering	Lav medarbejdernormering i forhold til målgruppen udgør en risikofaktor, fordi det kan svække driftsstabiliteten og begrænse mulighederne for at sikre kvalitet og kontinuitet i opgaveløsningen. Konsekvensen af lav medarbejdernormering ift. målgruppen kan være at borgerne ikke har tilstrækkeligt adgang til medarbejdere ift. at tilgodese deres aktuelle behov.
	6	Stor andel Ikke-fastsatte medarbejdere	Brugen af ikke-fastansatte medarbejdere i sociale tilbud kan være en risikofaktor, fordi det kan påvirke relationel kontinuitet, faglig kvalitet og organisatorisk stabilitet. Konsekvensen af stor andel ikke-fastansatte medarbejdere kan være mindre brug af relevante faglige metoder og tilgange samt reduceret resultatdokumentation og kvalitet i indsatsen.
	7	Lavt kompetenceniveau	Medarbejdere og leders kompetencer har direkte betydning for kvaliteten i et tilbud. Lavt kompetenceniveau kan medføre fejl i faglige vurderinger, manglende dokumentation og utilstrækkelig opfølgning på indsatser. For borgerne kan det betyde, at de ikke får en tilstrækkelig indsats, der er tilpasset deres behov, og at progression og trivsel hæmmes.

	8	Hyppige lederskifte	Hyppige lederskifte kan være skyld i manglende kontinuitet i ledelse og retning. Gentagne lederskift kan skabe uro og usikkerhed i organisationen, hvilket bl.a. kan føre til øget personalegennemstrømning.
	9	Magtanvendelser: Antal/mønster eller særligt bekymrende	Et højt og/eller eskalerende antal magtanvendelser, eller mønstre i magtanvendelser kan være tegn på strukturelle, faglige eller organisatoriske problemer på et tilbud. Magtanvendelser kan være et udtryk for, at tilbuddet ikke formår at arbejde forebyggende. Et fravær af magtanvendelser henset til målgruppen, kan også være et udtryk for kvalitetsmangler.
	10	Uhensigtsmæssig bestyrelsessammensætning	Uhensigtsmæssig bestyrelsessammensætning kan give risiko for at bestyrelsen ikke udøver deres tilsyn med tilbuddet og sikrer overholdelse af vedtægter og godkendelse.
	11	Forekomster af vold, trusler og aktivt misbrug	Forekomster af vold, trusler eller aktivt misbrug kan være et tegn på, at tilbuddet ikke arbejder tilstrækkeligt med forebyggelse, konflikthåndtering og relevante faglige metoder. Det kan medføre utryghed blandt borgere og skabe ustabilitet i hverdagen og dermed afspejle manglende kvalitet i indsatsen.
	12	Lav økonomisk kvalitet	Når et tilbud enten ikke har en bæredygtig økonomi eller anvender midler ansvarligt og efter formålet, kan det være en risiko for, at borgerne ikke modtager indsatser svarende til deres behov, og at forudsætninger for godkendelse af tilbuddet ikke er til stede.
Tilbuddets tilgang til oplysningspligt og tilsynsbesøg	13	Manglende overholdelse af oplysningspligten og opdateringer af Tilbudsportalen	Manglende overholdelse af oplysningspligten kan være en risiko i et tilbud, fordi det kan betyde, at tilbuddet ikke opererer i overensstemmelse med sin godkendelse. Konsekvenserne af manglende overholdelse af oplysningspligten kan være, at socialtilsynet ikke får viden om eventuelle ændringer eller bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet.
	14	Manglende samarbejde med socialtilsynet	Hvis tilbuddet ikke samarbejder med socialtilsynet kan det betyde, at socialtilsynet ikke får adgang til at indhente relevant information fra f.eks. ansatte og borgere i tilbuddet, som er nødvendig for, at socialtilsynet kan vurdere tilbuddets kvalitet.
Henvendelser udefra	15	Whistleblows	Whistleblows kan pege på alvorlige kvalitetsmangler i et tilbud og give viden, som ellers ikke ville være tilgængelig for socialtilsynet. Gentagne eller sammenfaldende whistleblows kan indikere systematiske problemer, mens enkeltstående henvendelser kan pege på konkrete forhold, der kræver nærmere undersøgelse.
	16	Underretninger og øvrige oplysninger	Underretninger og øvrige oplysninger, kan pege på, at der er kvalitetsmangler i et tilbud. Underretninger er informationer fra andre myndigheder, og er en formel indikation på en faglig bekymring for kvaliteten i tilbuddet.

Målgruppe	17	Borgere udenfor målgruppen	Når borgere er anbragt udenfor målgruppen, kan det medføre risiko for, at tilbuddet ikke kan levere tilstrækkelig kvalitet i indsatsen. Borgere uden for målgruppen kan skabe faglig og organisatorisk risiko, fordi tilbuddet ikke nødvendigvis har de rette kompetencer eller metoder til at imødekomme borgerens behov. Det kan føre til mistrivsel - og påvirke andre borgeres trivsel og tryghed.
	18	Målgruppe, som er bred, kompleks eller som ikke kan benytte en whistleblowerordning.	Risikoen ved en bred eller kompleks målgruppe kan være, at den enkelte borger ikke får en relevant og tilstrækkelig indsats. Målgrupper med lavt funktionsniveau, der ikke kan benytte whistleblowerordningen, kan mangle adgang til at give udtryk for manglende trivsel i tilbuddet.
Historik	19	Historik i form af tidligere udfordringer	Historik (f.eks. regelbrud, manglende kvalitet, sanktioner mv.) kan udgøre en væsentlig risiko, særligt hvis der ses gentagelsesmønstre eller manglende tegn på læring og forbedring. For borgerne kan det betyde, at de møder et tilbud, hvor udfordringer gentager sig i form af utilstrækkelig kvalitet.
Øvrig	20	Øvrige risikofaktorer, som ikke fremgår af listen, men som vurderes relevante i det givne tilfælde.	Afhænger af den identificerede risiko.

Risikofaktorer – plejefamilier

Risikogruppe	Risikofaktor nummer	Risikofaktor	Hvorfor en risikofaktor?
Godkendelse	1	Nyligt godkendt	En nyligt godkendt plejefamilie har ofte ikke erfaring med at varetage opgaver med anbragte børn og hvilken betydning anbringelsen kan have for familiedynamikken. Den manglende erfaring kan udgøre en risiko for, at den nødvendige og relevante indsats for et barn med særlige behov viser sig ikke tilstrækkelig. Det gælder f.eks. i forhold til at anvende relevante metoder og tilgange til et barn med særlige behov, og relevant samarbejde med andre fagprofessionelle.
	2	Større ændringer i godkendelsen	Større ændringer i godkendelsen kan være en risiko, fordi kompleksiteten i plejefamilien øges. Større ændringer i godkendelsen betyder ofte, at plejefamilien skal tage nye metoder og tilgange i brug. Den manglende erfaring med nye metoder og tilgange kan udgøre en risiko for, at den nødvendige og relevante indsats for et barn med særlige behov, ikke er tilstrækkelig.
Forhold i familien	3	Ændrede forhold i plejefamilien	Ændrede forhold som f.eks. ændret arbejdsmarkedstilknytning, sygdom, samlivsproblemer, mistrivsel hos egne børn mv. kan reducere plejefamiliens overskud og evne til at håndtere barnets behov, hvilket kan påvirke både trivsel og stabilitet i indsatsen for børn med særlige behov.
	4	Lav økonomisk kvalitet	En ustabil eller utilstrækkelig økonomi kan udgøre en risiko for, at der ikke grundlag for en stabil anbringelse.
	5	Manglende supervision og/eller kompetenceudvikling	Manglende supervision og/eller kompetenceudvikling kan udgøre en risiko for, at plejefamilien ikke har de nødvendige kompetencer ift. at varetage opgaven som plejefamilie. Det kan f.eks. betyde, at plejeforældre ikke kan give omsorg, som modsvarer barnets alder og særlige behov.
	6	Ophør af opgave i utide	Hvis en kontrakt bliver opsagt af enten plejefamilien eller anbringende myndighed, hvor det ikke er forventeligt, kan det være tegn på manglende overskud, manglende kompetencer, ændringer i familiedynamikken, sygdom eller mangelfuldt samarbejde anbringende myndighed.
	7	Magtanvendelser	Magtanvendelser i plejefamilier kan være et udtryk for, at plejefamilien mangler viden om relevante metoder eller overskud til at håndtere situationer med konflikt og dermed ikke har tilstrækkelige kompetencer til at varetage børn i pleje.
Familiens tilgang til oplysningspligt	8	Manglende overholdelse af oplysningspligten og opdateringer af Tilbudsportalen	Manglende overholdelse af oplysningspligten og opdateringer af Tilbudsportalen kan være en risiko, fordi det kan betyde, at

og tilsynsbesøg			plejefamilien ikke opererer i overensstemmelse med deres godkendelse. Konsekvenserne af manglende overholdelse af oplysningspligten kan være, at socialtilsynet ikke får viden om eventuelle ændringer eller bekymrende forhold og hændelser i plejefamilien.
	9	Manglende samarbejde med socialtilsynet	Hvis plejefamilien ikke samarbejder med socialtilsynet, kan det betyde, at socialtilsynet ikke får relevant information fra plejeforældre og evt. børn i pleje, som er nødvendig for, at socialtilsynet kan vurdere plejefamiliens kvalitet
Henvendelser udefra	10	Whistleblows	Whistleblows kan pege på alvorlige kvalitetsmangler i en plejefamilie og give viden, som ellers ikke ville være tilgængelig for socialtilsynet. Gentagne eller sammenfaldende whistleblows kan indikere systematiske problemer, mens enkeltstående henvendelser kan pege på konkrete forhold, der kræver nærmere undersøgelse.
	11	Underretninger og øvrige oplysninger	Underretninger og øvrige oplysninger, kan være en indikator på, at der er kvalitetsmangler i en plejefamilie. Underretninger er informationer fra andre myndigheder, og er en formel indikation på en faglig bekymring for kvaliteten i plejefamilien.
Målgruppe	12	Børn i pleje udenfor målgruppen	Når børn i pleje er anbragt udenfor målgruppen, kan det medføre risiko for, at plejefamilien ikke kan levere tilstrækkelig og relevant kvalitet i indsatsen.
Historik	13	Historik i form af tidligere udfordringer	Historik (f.eks. regelbrud, manglende kvalitet, sanktioner mv.) kan udgøre en væsentlig risiko, særligt hvis der ses gentagelsesmønstre eller manglende tegn på læring og forbedring. For børn i pleje kan det betyde, at de møder en plejefamilie, hvor udfordringer gentager sig i form af utilstrækkelig kvalitet.
Øvrig	14	Øvrige risikofaktorer, som ikke fremgår af listen, men som vurderes relevante i det givne tilfælde.	Afhænger af den identificerede risiko.

Bilag 2: Specificering af udvalgte risikofaktorer

Risikogruppe	Handling	Uddybet specificering af oplysning
Højt sygefravær	Faglig vurdering – hurtigst muligt	<p>Tallet opgøres som det gennemsnitlige hele antal kalenderdage (inkl. søn- og helligdage), hvor tilbuddets månedslønnede ansatte har været fraværende på grund af egen sygdom eller barsel med udgangspunkt i de månedslønnedes samlede ansættelsesgrad.</p> <p>Den enkelte persons daglige beskæftigelse (eller ugentlige timetal) indgår ikke i beregningen/optællingen. Dette medfører, at en kalenderdags fravær for en person ansat på deltid og en person ansat på fuld tid tæller lige meget.</p> <p>Oplysninger om fravær oplyses som et samlet absolut tal.</p> <p>Det er kun fraværsdage i selve kalenderåret, der indgår beregningen/optællingen – uanset om fraværet blev påbegyndt året før eller afsluttet i året efter.</p> <p>Søn- og helligdage tælles med i det gennemsnitlige antal sygefraværsdage pr. månedslønnet, hvis den månedslønnede var fraværende op til samt første arbejdsdag efter søn- og helligdagene.</p> <p>Se eksempler i guide fra Tilbudsportalen: Guide til nøgletallene i årsrapporten</p>
Høj personalegennemstrømning	Faglig vurdering	<p>Personalegennemstrømning oplyses som et samlet relativt tal og opgøres som antallet af månedslønnede stillinger, hvor der har været udskiftning i løbet af det pågældende kalenderår i forhold til det samlede antal månedslønnede stillinger.</p> <p>Personalegennemstrømningen udregnes som andelen af månedslønnede stillinger ved kalenderårets start, som er blevet genbesat i løbet af året med udgangspunkt i lønregisterets start- og slutdato, opgjort i procent.</p> <p>Personen kan for eksempel have sagt op, blevet afskediget eller være gået på pension.</p> <p>Se eksempler i guide fra Tilbudsportalen: Guide til nøgletallene i årsrapporten</p>
Lav normering	Faglig vurdering	<p>Tallet beregnes ved at beregne afvigelsen mellem budget og årsrapport for tallet 'lønomkostninger til borgerrelateret personale' opgjort i procent af omsætningen.</p> <p>Omsætning:</p> <p>Omsætningen er tilbuddets samlede indtægter på aktiviteter, som socialtilsynet godkender og fører tilsyn med. Omsætningen skal oplyses i hele tal.</p> <p>Lønomkostninger til borgerrelateret personale:</p> <p>Borgerrelateret personale er defineret ved medarbejdere, der er direkte involveret i levering af indsatser til borgerne. Det gælder både faguddannet personale (fx pædagog, fysioterapeut, social- og sundhedsassistent, m.m.) og ufaglært personale (fx pædagogmedhjælper). Personale i en tidsbegrænset ansættelse (med ansættelseskontrakt) og personer i fleksjob. Lønomkostninger til borgerrelateret personale forudsættes at fremgå af note til resultatopgørelsen i det godkendte årsregnskab og opgøres i hele tal. Kategorien omfatter endvidere lønomkostninger til barselsvikarer, orlovsvikarer og vikarer for langtidssygemeldte, der erstatter personale i denne gruppe.</p>

		<p>Beregning:</p> $\frac{\text{Lønomkostninger til borgerrelateret personale}}{\text{tilbuddets samlede indtægter (omsætning)}} \times 100$
Stor andel ikke-fastsatte medarbejdere	Faglig vurdering	<p>Tallet beregnes ved at opgøre omkostninger til ikke-fastansat borgerrelateret personale i procent af omsætningen.</p> <p>Omsætning:</p> <p>Omsætningen er tilbuddets samlede indtægter på aktiviteter, som socialtilsynet godkender og fører tilsyn med. Omsætningen skal oplyses i hele tal.</p> <p>Omkostninger til ikke-fastansat borgerrelateret personale:</p> <p>Personale med borgerrelaterede opgaver, der ikke er en fast del af det faste borgerrelaterede personale, jf. ovenfor under borgerrelateret personale, men som erstatter eller supplerer de fastansatte medarbejdere.</p> <p>Ikke-fastansat borgerrelateret personale er typisk timelønnet og kan være tilknyttet et tilbud i kortere eller længere tid. Ikke-fastansat personale inkluderer personer, der er ansat i tilbuddet i et internt vikarkorps (fx et kommunalt korps) eller i et eksternt vikarbureau.</p> <p>Kategorien omfatter kun medarbejdere med borgerrelaterede opgaver, og ikke fx tekniske eller administrative medarbejdere.</p> <p>Kategorien omfatter endvidere ikke barselsvikarer, orlovsvikarer og vikarer for langtidssygemeldte.</p> <p>Tallet opgøres i hele tal.</p> <p>Beregning:</p> $\frac{\text{Omkostninger til ikke-fastansat borgerrelateret personale}}{\text{tilbuddets samlede indtægter (omsætning)}} \times 100$
Lav kompetenceniveau	Faglig vurdering	<p>Tallet beregnes ved at opgøre omkostninger til hhv. faguddannet borgerrelateret personale og ikke-faguddannet borgerrelateret personale. Omkostninger til begge personalegrupper er begge tal fra budgettet.</p> <p>Beregning:</p> $\frac{\text{Omkostninger til ikke-faguddannet borgerrelateret personale}}{\text{Omkostninger til faguddannet borgerrelateret personale}} \times 100$